

[AccueilRevenir à l'accueilCollectionMythologiae libri decem, Venise, Segno della Fontana, 1567CollectionMythologia, Venise, 1567 - Livre IXItemMythologia, Venise, 1567 - IX, 09 : De Lycaone](#)

Mythologia, Venise, 1567 - IX, 09 : De Lycaone

Auteurs : Conti, Natale

```
,"author_name_items":"Auteurs","author_size_items":"16px","title_size_items":"16px"}}, new UV.URLDataProvider()); /* uvElement.on("created", function(obj) { console.log('parsed metadata', uvElement.extension.helper.manifest.getMetadata()); console.log('raw jsonld', uvElement.extension.helper.manifest.__jsonld); }); */ }, false);
```

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Venise, 1567 - X \[129\] : De Lycaone](#)

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre IX

[Mythologia, Francfort, 1581 - IX, 09 : De Lycaone](#)

est une version augmentée de ce document

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre IX

[Mythologie, Lyon, 1612 - IX, 09 : De Lycaon](#)

est une transformation de ce document

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre IX

[Mythologie, Paris, 1627 - IX, 10 : De Lycaon](#)

est une transformation de ce document

[Afficher la visualisation des relations de la notice.](#)

Informations sur la notice

Auteurs de la noticeÉquipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Document : "Mythologia, Venise, 1567 - IX, 09 : De Lycaone".

Auteur(s) de la notice : Équipe Mythologia.

Éditeur : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle).

Consulté le 05/05/2024 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/946>

plicanda illa quæ fiunt in sublimi ab antiquis. est enim idem atque si dixissent; vapores ex aqua & terra virtute caloris celestis, solis scilicet extenuati sublimes extolluntur, qui ubi condensantur eliso calore, fiunt contrua & fulgura & fulmina, quæ deorsum ab aere supremo, qui Iupiter appellatus est, pelluntur ac deliciuntur. Hi dicuntur fuisse aliquando in tartarum à patre detrusi, & in lucem postea à Ioue reuocati, quoniam calor per hyemem vapores inferius attrahit sub terram, cum vis frigoris illos intra terram coerceat: at Ioue reuocante temperie aeris scilicet, è tartaro liberantur, Campe cæsa, siue glacie potius & crusta terra liquefacta. fabulantur Polyphemum victum fuisse dolo ab Ulysse, cum antea esset omnibus formidabilis, quia prudentia mortalium res arcanas naturæ denudauerit, quæ antequam cognoscantur sunt in maxima, admiratione ac metu, quales feruntur fuisse eclipses ante Thaletis tempora, qui primus naturam rationemque defectuum solis & lunæ patefecit, animosque mortalium insigni trepidatione liberauit. At Cyclopibus tamen aram pro mortalium dementia fructam fuisse ad quam res diuina fieret, scripsit Pausanias in Corinthiacis, & diuinis honores illis fuisse institutos. ac de Cyclopibus satis, nunc de Lycaone dicamus.

20

De Lycaone.

Cap. IX.

Nequè verò Lycaon satis commodum pro sua crudelitate vitæ suæ finem consecutus fuit; quem tradiderunt fabulæ pro sua feritate ex humana forma in belluam omnium propè ferarum crudelissimam Deorum immortalium ira versum fuisse. Lycaon fuit eius Pelasgi filius, qui regnavit in Arcadia; qui cum primum regnare cœpisset, rudes adhuc homines tuguria ad arcendas frigoris & æstus & imbrum & ventorum iniurias ædificare docuit; tunicasque facere instituit è coriis suillis. Deinde à frondium & herbarum & radicum usu, quibus vel incaute perniciosus aliquando vescebantur pro cibariis, ad salubriores glandes, & ad eas præcipuè quæ de sagis legerentur, diuertit; quare illud dictum est, de Arcadibus ab oraculo;

Πολλὰ το δ' αὖτ' ἐσθλὰ βασιλεύουσ' αἰεὶ περ ἔσσι.

Plurimi in Arcadia vescentes glande feroces
Mortales habitant.

Lycaonis mater fuisse dicitur Melibœa Oceani filia, ut putauit Hesiodus, vel, ut aliis magis placuit, Cyllene nymphe, ut scripsit Apollodorus lib. 3. Fertur Lycaon eodem tempore imperasse Arcadibus, quo Cecrops Atheniensibus; quem Iupiter in lupum vertisse dicitur, quoniam aram Iouis Lycæi infante mactato humanum sanguinem libauerit. Aiunt inter ipsa sacra, antequam ab ara discederetur, illum in lupum fuisse mutatum, sicuti ait in Arcadicis Pausanias. hic in Lycro monte Lycosuram urbem condidit, Iouem Lycæum appellauit, & ludos in eius honorem instituit, quæ vocata sunt Lupercalia. Neque vero solus Lycaon dictus est in illis sacrificiis in lupum fuisse conuersus, sed etiam alii cœplures ex hominibus temporibus sequentibus: qui non tamen in omne tempus erant mutati, sed decimo tantè anno, nisi interim humanam carnem gullassent, pristina formam recuperabant. Neque sane mirum est hæc memoriæ prodita fuisse ab antiquis, cum præsci illi homines Deorum hospites & cœulæ pro iustitiæ pietatisque meritis effici dicerentur, quare viris

bouia

bonis & piis certissima præmia, sceleratis & fontibus ingētia supplicia ex ira Deorū pponēbātur. Sed ante quā in lupū verteretur ex vxore Atlantis filia, & ex aliis nonnullis multos filios suscepit; quorū hæc sunt nomina; Acacus, Acontes, Aegeon, Anryor, Archebates, Aliphenus, Amon, Bucolion, Cane-
 thus, Carteron, Corethion, Cynethus, Cletor, Caucon, Eleatas, Elisson, Eu-
 mon, Eugmon, Eumetes, Genetor, Harpalycus, Heræus, Harpaleus, Ha-
 mon, Horus, Melix, Leon, Linus, Lycus, Menalus, Mecistus, Macareus, Ma-
 cedon, Macednas, Mantinus, Nyctimus, Opleus, Orchomenus, Peucecius, Po-
 lichus, Pallas, Prothous, Phylus, Phassus, Phthius, Phineus, Portheus, Phthi-
 nus, Plato, Socleus, Strymphilus, Titanas, Thnocus, Tegeus, Trapezus. Nam
 cum Apollodorus quinquaginta fuisse inquit, ego tamē multo plures fuisse
 apud varios scriptores inuenio: quippe cum Callisto etiam, de qua & Io-
 ue natus est Arcas, quem tamen quidam Apollinis filium fuisse malunt; &
 Dia, de qua & Apolline natus est Dryops, filiz fuisse Lycaonis memoran-
 tur. Hecærus Milesius libro secundo Genealogiarum longe aliam tradidit
 rationem cur Lycaon & eius filii fuerint in lupos conuersi, quam explicauit
 postea Ouidius; sic enī inquit; *οὐκ ἄρα γινώσκεις ὅτι παῖδες ἦσαν καὶ τοῦ Λυκάονος, ὃς παῖς ἦν Ἀρκάδος
 ἐκ Μελίβοιας αἰρέας, ἥ τινος κολλήεντος ἢ φανός. ἦτοι ἔπειτα βασιλεὺς τῶν Ἀρκάδων κατὰ δὲ
 κατὰ χρηστήριον ἐκ πολλοῦ χρόνου πολλὰς παῖδας ἔσχετο, αὐτὸς δὲ ἑκάστην αὐτῶν καὶ τὴν
 αὐτῶν παρὰ Λυκάονος, ὡς βασιλεὺς, δίδωκεν, οὐδὲν οὐκ ἔμελλεν, καὶ καὶ αὐτὸς, ἄλλοι, φθινόντες,
 καὶ τελευτῶντες, αἶμα, μακρόν, ὀνυμφαί, κλητὺν, ἐρχομένην, καὶ ἄλλαν, ἢ παῖτα
 αὐτῶν καὶ ὑπερβολὴν ἔσχετο: ἡ δὲ Ζεὺς χρηστὸν ὁρατὸν παρὰ τῶν αὐτῶν, ὅτι αὐτὸν κα-
 λείκετο ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν Ἀρκάδων πατρίαν ἐφείκετο, καὶ τὰ ἀλλὰ χρὴ συμβαίνει πα-
 ρεῖναι τῷ τραπίζει. αὐτὸς δὲ Ζεὺς ἰσχυρὸς καὶ δυνατός, τὴν μὲν πρέπειαν αἰνέειν, ὡς
 ἱερεὺς τῶν θεῶν ἡρώων ἐν Ἀρκάδι, καὶ τραπίζειν αὐτοῖς καλῶς. τὸν δὲ Ἀρκάδος πα-
 τὴρ ἐν ἀπείρῳ χρόνῳ οἶον μὲν αὐτὸν Ἀρκάδος τὸν μὲν δὲ Ἀρκάδος ἱερεὺς τῶν θεῶν ἡρώων.*
 Pelasgus fuit Iouis & Niobes filius, qui filium Lycaonem è Melibœa susce-
 pit, vel, vt alii putarunt, è Cyllene. Hic postea cum Arcadum imperium
 adeptus esset ex quodam oraculi responso, multosq; filios è variis nuptiis
 suscepisset, cum esset ipse impius impios quoque filios habuit; inter quos
 fuit uenelaus Thesprotusque cum Nyctimo & Caucone, Lycus, Phthinus,
 Teleboas, Armon, Mantinus, Strymphilus, Cletor, Orchomenus, & alii.
 Omnium igitur horum admirabilis erat improbitas, & temeritas, siquidem
 vel Ioui in pauperem operarium verso, quem ipsi in hospitium inuitaue-
 rant, dicuntur vnum ex infantibus indigenis iugulasse, & eius intestina Ioui
 cum aliis cōmissa epulanda in mensa apposuisse. Id scelus abhominatus Iu-
 piter mensam quidem subuertit, vnde locus ille in Arcadia vocatus est Mē-
 sarius, & Mensaria ciuitas extructa postea; at e Lycaonis filiis vna cum ip-
 so Lycaone, quoniam impie in hospitem egissent, hos quidem fecit lupos,
 illos percussit fulmine. Sic etiam Callisto Lycaonis filia in vrsam conuersa
 est quia cum venaretur cum Diana à Ioue fuit compressa, ne dignosceretur,
 de qua natus est Arcas. Id cum scribat Pausa. in Arcadicis, miratus sum cur
 dicat vnicam tantum filiam fuisse Lycaoni inter tot mares, quam etiam in-
 quit in gratiam Iunonis fuisse sagietis transfixam: cum Dia etiam Dryopis
 mater filia eius fuerit, vt scripsit idem Hecærus. At cur hæc ficta sunt, &
 memoriæ prodita, vt ad posterōs peruenirent? quia per illa quæ de homi-
 nibus fingebantur, significare nobis volebant, quo pacto vel motus animorū
 essent reſtēnandi, vel ad humanitatem, & beneficentiam, & Deorum cultum
 hortā-

Mythologiæ I

hortabantur; & omnino per fabulas de hominibus confictas vitam humanam optimis moribus instituere conabantur. Sic igitur per Lycæonis fabulam, cum, vel Deos ipsos in hospitium mortalium aliquando accedere sumpta pauperum figura dicerent, humanitate aduersus omnes hospites uti oportere significabant: quod si quis parui Deorum præsentiam facere videretur, neq; moueretur eorum reuerentia, quia Deos nemini infensos esse crederet, hunc ingentibus præmiis & pollicitationibus ad probitatem adhortabatur, cum multa præmia honorifica data sint à Diis, humanis & benignis hospitibus: quale fuit munus Triptolemi. At contra permulta sunt exempla, quæ à crudelitate & perfidia in hospites deterrebant, quod accidit conuiuio Pelopis, & eorum qui grauissime ob suam crudelitatem ab Hercule, & ab aliis Deorum filiis sunt oppressi. Quis enim cum videat ex altera parte ingentia supplicia fontibus à Diis irrogari, ex altera laudes, & gloriam, & honorifica præmia viris bonis esse proposita, supplicia potius elegerit, & se sanx mentis esse fateri audeat? At de Lycæone satis, nunc de Pandione dicamus.

De Pandione,

Cap. X.

- 10 **F**uit Pandion illius Erichthonii, qui, pulso Amphictyone de regno, Athenis imperauit, & Pasithea Naidis Nymphæ filius, ut scripsit Apollodorus libro tertio Bibliothecæ. Hic mortuo patre Erichthonio in regnum successit, quo tempore Ceres & Liber pater in Atticam venerunt. Fertur vir bonus fuisse Pandion, sed vna in re parum fortunatus, quod filiam prognæ, (nam illam & Philomelam, & geminos Erechtheum ac Butem, à Zeuxippe matris suæ sorore susceperat, ut ait Apollod. lib. tertio.) Tereo Martis & Bistonidis filio, quo socio in bello de finibus aduersus Labdacum usus fuerat, strenuo sanè viro, at nefario, & in libidinem propè furioso, in matrimoniū concesserit. Eius enim libido ipsum denique in eam rem demeritarum difficultatem induxit, ut ipsi in vrpam verti satius fuerit denique, quam hominem vivere; cum Progne & Philomela & Itys in aues fuerint conuerse cum summa eius familiæ ignominia & opprobrio, ut ait Hora. lib. 3. Carminum;

Nidum ponit, Itym flebiliter gemens
Infelix auis, & Cecropiæ domus
Aeternum opprobrium.

- Fuerunt autem Pandiones complures. Dicunt enim quod ubi Boreas Zetem & Calaim ex Orythia procreasset, & Cleopatram, illa nupsit Phineo, de qua ille Pleuxippum & Pandionem suscepit, quamuis alii eos vocatos fuisse Terymbam & Aspondum maluerunt. Hi post matris mortem parui adhuc existentes ab idæa Dardani filia, vel, ut aliis placuit, Idothea nouerca, Cadmi sorore lumine capti sunt: de quibus scripsit Apollodorus lib. 3. Fuit alius Cecropis & Metiadusæ Eupalami filius; sed reliqui omnes obscuri sunt, cum vnus Erichthonii filius, qui patri in regnum successit ob eam familiæ labem celebratus fuerit à poetis. Hic filios habuit Aegeum, Lycum, Pallantem, Nisum, ut ait Strabo libro nono, qui etiam carmina quædam ad eam rem confirmandam à tympanistis Sophoclis recitauit in quibus etiam descriptum est, quæ loca singulis filiis pater possidenda tribuerit. Quod autem Aegeus Pandionis filius patri in regnum successerit, ita scriptum est à Phænodemo in lib. 5. de rebus Atticis;